

Markaðspunktur í dag:

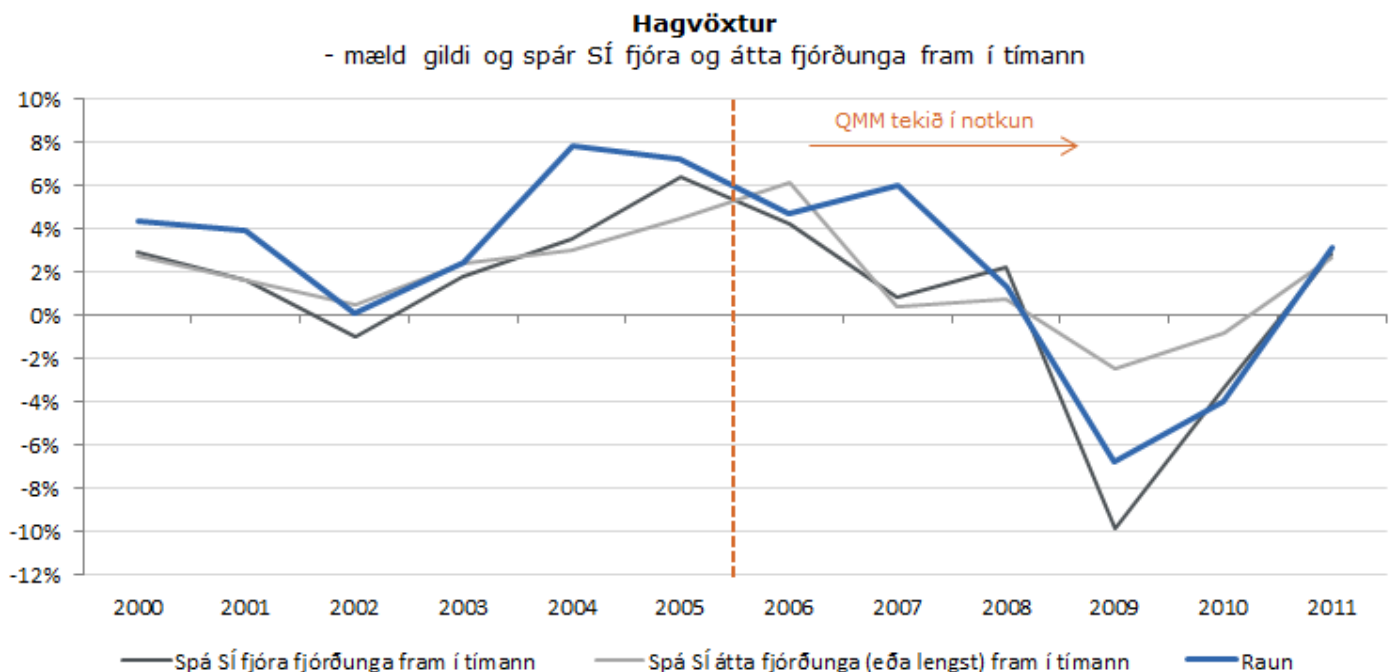
- Seðlabankinn hittinn á hagvöxt

Seðlabankinn hittinn á hagvöxt

Eins og greiningardeild hefur fjallað um er Quarterly Macroeconomic Model (QMM) spálíkan Seðlabankans, sem tekið var í notkun í ársbyrjun 2006, ekki gallalaust. Forsendur undirlíkansins fyrir verðbólgu eru einkanlega umdeilanlegar (sjá Markaðspunktinn [Hilling í eyðimörkinni?](#)), auk þess sem það hefur reynst vanspá verðbólgu kerfisbundið.

Heildarlíkaninu, sem sýnir spá byggða á stuðlamati líkansins, hráum gögnum og dómgreind sérfræðinga Seðlabankans, virðist þó hafa tekist betur upp við að spá fyrir um þjóðhagslega framvindu í landinu.

Eins og sjá má á myndinni hér fyrir neðan hefur bæði nýja og gamla líkaninu tekist að hitta nokkuð vel á leitnina í þjóðarbúskapnum, bæði 4 og 8 fjórðunga fram í tímann, þótt tvenn stór frávik megi greina frá 2006; greinilega vanspá annarsvegar hagvaxtar 2007 og hinsvegar of- og vanspá samdráttar 2009.

Heimild: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands og greiningardeild Arion banka

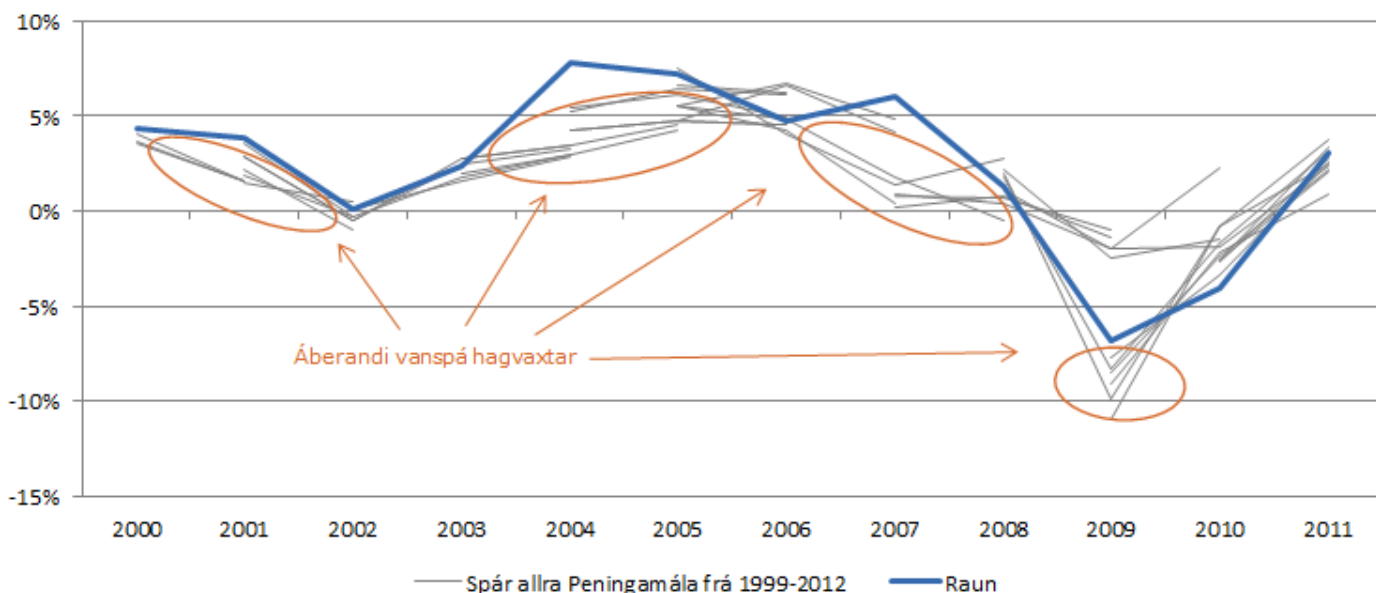
Hér þarf þó að athuga að myndin hér að ofan gefur nokkuð einfaldaða mynd, og eingöngu af eins konar „heildarframistöðu“ líkansins, þar sem frávik í spám um undirliði landsframleiðslu (s.s. einkaneyslu, fjárfestingu, utanríkisverslun o.s.frv.) geta verið (og eru oft) meiri en myndin hér að ofan gefur til kynna.

Þá ber að geta þess að þjóðhagsreikningar hagstofunnar eru oft endurskoðaðir. Því getur spá

Seðlabankans byggt á bjöguðu mati, svo ekki er alltaf við módelið eða sérfræðinga bankans að sakast þegar frávika gætir.

Athygli vekur að sömu tilhneigingar gætir og við verðbólguþspána; þ.e. að vanspá hagvexti. Munurinn er sá að hagvöxtur er eftirsóknarverður, á meðan hið öfuga gildir um of mikla verðbólgu, svo hér er frekar um eins konar Tröllu-áhrif (sem stal jólnunum) að ræða, heldur en Pollýönnu-áhrif.

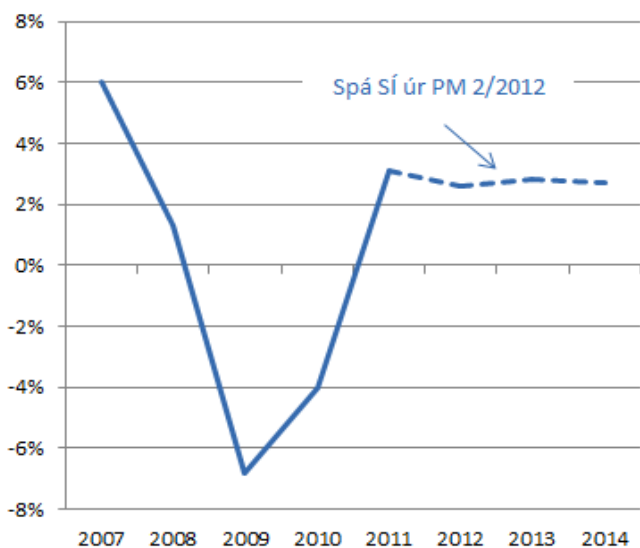
Allar spár Peningamála síðasta áratuginn á einni mynd - hagvexti hefur oftast en ekki verið vanspáð

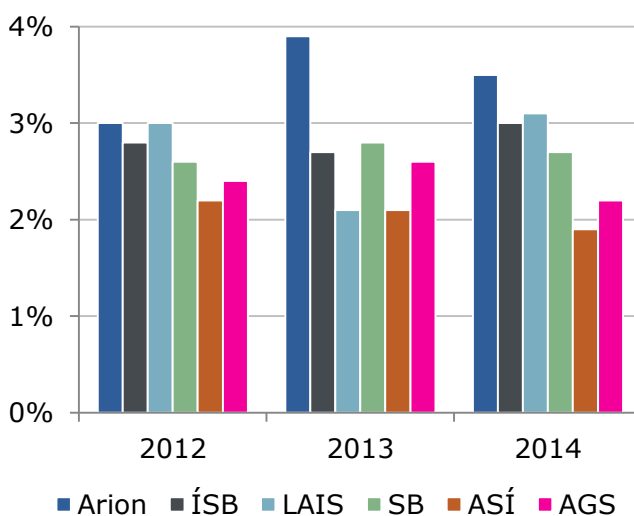
Heimild: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands og greiningardeild Arion banka

Bent var á þessa tilhneigingu í grein Ásgeirs Daníelssonar frá 2008¹, þótt taka verði niðurstöðum hennar með fyrirvara nú þegar meiri reynsla er komin á líkanið. Hann benti meðal annars á þær skýringar að opinberar stofnanir gætu ekki leyft sér að gera ráð fyrir stórum fjárfestingarverkefnum í spám sínum fyrr en búið væri að samþykkja þau endanlega, erfitt er fyrir Seðlabanka að iðka fullt sjálfstæði við mat á yfirlýsingum ríkisstjórna um stefnuna í ríkisfjármálum auk þess sem hann þurfi að stíga varlega til jarðar við mat á launabreytingum sem stór aðili á markaði. Þá geti forsendan um óbreytt gengi, sem iðulega litar spár bankans, haft áhrif.

Hagvöxtur - í raun, og spá Seðlabankans

Hagvöxtur - Ýmsir greiningaraðilar

Heimild: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands og ýmsir greiningaraðilar, þ.á.m. greiningardeild Arion banka

¹ <http://www.sedlabanki.is/lisalib/getfile.aspx?itemid=5978>

Markaðspunktur Greiningardeildar Arion banka

Ásdís Kristjánsdóttir	asdis.kristjansdottir@arionbanki.is	444-6968
Davíð Stefánsson	david.stefansson@arionbanki.is	444-6965
Fannar Jónsson	fannar.jonsson@arionbanki.is	444-6962
Hafsteinn Hauksson	hafsteinn.hauksson@arionbanki.is	444-6993
Stefán Broddi Guðjónsson	stefan.gudjonsson@arionbanki.is	444-6959
Þorbjörn Atli Sveinsson	thorbjorn.sveinsson@arionbanki.is	444-6973

Ábyrgðarmaður: Ásdís Kristjánsdóttir

Fyrirvari

Þær skoðanir og spár sem hér koma fram eru byggðar á almennum upplýsingum sem Greiningardeild Arion banka hefur undir höndum þegar markaðspunktur eru ritaðir. Helstu heimildir eru ársskýrslur, afkomufundir og hluthafafundir auk annarra opinberra upplýsinga sem birst hafa í fjölmiðlum og á öðrum vettvangi. Upplýsingar í umfjöllun eru einungis birtar í upplýsingarskyni og þær ber ekki að skoða sem tilboð á einn eða annan hátt. Skoðanir og spár geta breyst án fyrirvara. Þrátt fyrir að þess sé sérstaklega gætt að upplýsingarnar séu réttar og nákvæmar þegar þær eru settar fram getur Arion banki, eða starfsmenn Arion banka ekki tekið ábyrgð á villum. Vinsamlegast hafið samband við markaðsviðskipti Arion banka eða ráðgjafa áður en gengið er frá viðskiptum sem byggja á þessum markaðspunktum. Arion banki hf. og starfsmenn félagsins taka ekki ábyrgð á því ef að gengi einstakra bréfa sem félagið mælir með kaupum á kunni að lækka og öfugt.

Arion banki, starfsmenn Arion banka, stjórnarmenn eða aðilar tengdir Arion banka kunna að eiga hagsmuna að gæta varðandi einstök félög sem greiningar, verðmatsskýrslur og annað útgáfuefni Greiningardeildar Arion banka lýtur að hverju sinni. Hagsmunir kunna að vera ýmsir t.d. sem hluthafar eða ráðgjafar í einstaka félögum, umsjónaraðilar útboða, viðskiptavaki útgefenda eða hagsmunir sem lúta að annarri veittri fjárfestingabankaþjónustu.

Athugasemdir, ábendingar og fyrirspurnir tengdar markaðspunktum sendist á netfangið greiningardeild@arionbanki.is